

UCHWAŁA Nr.....
RADY MIEJSKIEJ W KOSZALINIE
z dnia września 2024 roku

w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Na podstawie art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177, 742, 743) oraz art. 12 pkt 11, art. 92 ust. 1 pkt 1, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) Rada Miejska w Koszalinie uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała określa szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

§ 2. Ilekroć w uchwale jest mowa o:

- 1) **ustawie** - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 2) **dochodzie** – należy przez to rozumieć dochód ustalony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- 3) **opłacie** - należy przez to rozumieć miesięczną opłatę za pobyt dziecka w pieczy zastępczej, o której mowa w art. 193 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 4) **kryterium dochodowym** - należy przez to rozumieć kryterium dochodowe na osobę w rodzinie lub kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej określone w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej;
- 5) **osobie zobowiązanej** - należy przez to rozumieć osoby, o których mowa w art. 193 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 6) **dziecku** – należy przez to rozumieć osobę małoletnią umieszczoną w pieczy zastępczej lub osobę pełnoletnią, o której mowa w art. 37 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej;
- 7) **należności** - należy przez to rozumieć opłatę oraz odsetki wynikającą z ostatecznej decyzji wydanej wobec osoby zobowiązanej;
- 8) **rodzinie** – należy przez to rozumieć rodzinę, o której mowa w art. 6 pkt 14 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

§ 3. 1. Umorzenie należności w całości lub w części może dotyczyć zarówno całego okresu pobytu w pieczy zastępczej, jeżeli został zakończony, jak też wybranego okresu pobytu w pieczy zastępczej, w tym okresu aktualnego pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

2. Umorzenie w całości należności może nastąpić z urzędu lub na wniosek w przypadku wystąpienia co najmniej jednej z następujących sytuacji:

- 1) kwota opłaty nie przekracza pięciokrotnej wartości opłaty dodatkowej pobieranej przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej „Poczta Polska” za polecenie przesyłki ze zwrotnym poświadczeniem;
- 2) w przypadku spełniania przez osobę zobowiązaną warunków wymaganych do odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów egzekucji tej należności lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne a egzekucja została umorzona;
- 4) pobyt w pieczy zastępczej został zakończony w wyniku odzyskania przez osoby zobowiązane możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania, a utrzymanie zobowiązania mogłoby prowadzić do ponownej utraty możliwości sprawowania opieki i wychowania oraz ponownego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
- 5) nie można ustalić miejsca zamieszkania osoby zobowiązanej lub miejsca jej pobytu;
- 6) osoba zobowiązana zmarła;
- 7) dochód na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 300% odpowiedniego kryterium dochodowego.

3. Umorzenie w części należności może nastąpić z urzędu lub na wniosek jeżeli dochód na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej przekracza 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego oraz zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana jest beneficjentem pomocy społecznej;
- 2) osoba zobowiązana przebywa w zakładzie karnym lub areszcie śledczym;
- 3) osoba zobowiązana przebywa w placówce pomocy społecznej albo w jednostce, w której otrzymuje świadczenia zdrowotne;
- 4) osoba zobowiązana wychowuje inne małoletnie dziecko;
- 5) osoba zobowiązana płaci alimenty na dziecko;
- 6) osoba zobowiązana nie ukończyła 25 roku życia i uczy się w szkole, uczelni wyższej lub w innych specjalistycznych formach kształcenia, pozostając na utrzymaniu innych osób;
- 7) osoba zobowiązana została częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolniona;
- 8) ponoszenie odpłatności naruszyłoby bezpieczeństwo socjalne rodziny lub też niweczyłoby skutki udzielanej rodzinie pomocy przez instytucje wspierające rodzinę;
- 9) dochód osoby zobowiązanej samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej jest niższy bądź równy łącznej sumie opłat za pobyt wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- 10) pobyt w pieczy zastępczej został zakończony w wyniku odzyskania przez osobę zobowiązaną możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania, a utrzymanie zobowiązania mogłoby prowadzić do ponownej utraty możliwości sprawowania opieki i wychowania oraz ponownego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;

11) w rodzinie osoby zobowiązanej występuje inna uzasadniona okoliczność: długotrwała lub ciężka choroba, uczestnictwo w terapii uzależnienia, niepełnosprawność, bezdomność, straty materialne w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia losowego.

4. Umorzenie w części następuje zgodnie z tabelą:

Wysokość dochodu na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej w stosunku do kwoty kryterium dochodowego	Zakres umorzenia należności
powyżej 300% do 500%	90 %
powyżej 500% do 600 %	80 %
powyżej 600% do 700%	70 %
powyżej 700% do 800%	60%
powyżej 800% do 900%	50%
powyżej 900% do 1000%	40%
powyżej 1000% do 1100 %	30%
powyżej 1100 % do 1200%	20%
powyżej 1200 % do 1300%	10%
powyżej 1300 %	0%

5. Jeżeli umorzenie dotyczy tylko części należności, należy równocześnie określić termin zapłaty pozostałej części należności.

§ 4. 1. Odstąpienie w całości od ustalenia opłaty może nastąpić z urzędu lub na wniosek osoby zobowiązanej w przypadku gdy dochód na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej nie przekracza 300% odpowiedniego kryterium dochodowego.

2. Odstąpienie w całości od ustalenia opłaty może nastąpić z urzędu lub na wniosek osoby zobowiązanej gdy dochód na osobę w rodzinie lub osoby samotnie gospodarującej przekracza 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego oraz zachodzi co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

- 1) osoba zobowiązana jest beneficjentem pomocy społecznej;
- 2) osoba zobowiązana przebywa w zakładzie karnym lub areszcie śledczym;
- 3) osoba zobowiązana przebywa w placówce pomocy społecznej albo w jednostce, w której otrzymuje świadczenia zdrowotne;
- 4) osoba zobowiązana wychowuje inne małoletnie dziecko;
- 5) osoba zobowiązana płaci alimenty na dziecko;
- 6) osoba zobowiązana nie ukończyła 25 roku życia i uczy się w szkole, uczelni wyższej lub w innych specjalistycznych formach kształcenia, pozostając na utrzymaniu innych osób;
- 7) osoba zobowiązana została częściowo lub całkowicie ubezwłasnowolniona;
- 8) wobec osoby zobowiązanej zastosowano ulgę w postaci całkowitego umorzenia należności z tytułu opłaty, a sytuacja nie uległa zmianie;

- 9) ponoszenie odpłatności naruszyłoby bezpieczeństwo socjalne rodziny lub też niweczyłoby skutki udzielanej rodzinie pomocy przez instytucje wspierające rodzinę;
- 10) dochód osoby zobowiązanej samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie osoby zobowiązanej jest niższy bądź równy łącznej sumie opłat za pobyt wszystkich dzieci przebywających w pieczy zastępczej;
- 11) w postępowaniu został ustalony przedstawiciel dla osoby nieznanej z miejsca pobytu;
- 12) pobyt w pieczy zastępczej został zakończony w wyniku odzyskania przez osobę zobowiązaną możliwości zapewnienia dziecku opieki i wychowania, a utrzymanie zobowiązania mogłoby prowadzić do ponownej utraty możliwości sprawowania opieki i wychowania oraz ponownego umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej;
- 13) w rodzinie osoby zobowiązanej występuje inna uzasadniona okoliczność: długotrwała lub ciężka choroba, uczestnictwo w terapii uzależnienia, niepełnosprawność, bezdomność, straty materialne w wyniku klęski żywiołowej lub zdarzenia losowego.
3. Odstępuje się w całości od ustalenia opłaty od osób zobowiązanych w przypadku gdy dziecko opuściło pieczę zastępczą przed upływem 30 dni od daty jego umieszczenia w pieczy zastępczej.
4. Odstąpienie od ustalenia opłaty w części może nastąpić gdy dochód osoby zobowiązanej przekracza 300% kwoty odpowiedniego kryterium dochodowego, zgodnie z tabelą:

Wysokość dochodu na osobę w rodzinie lub dochodu rodzica będącego osobą samotnie gospodarującą w stosunku do kwoty kryterium dochodowego	Zakres odstąpienia od ustalenia opłaty
powyżej 300% do 500%	90 %
powyżej 500% do 600 %	80 %
powyżej 600% do 700%	70 %
powyżej 700% do 800%	60%
powyżej 800% do 900%	50%
powyżej 900% do 1000%	40%
powyżej 1000% do 1100 %	30%
powyżej 1100 % do 1200%	20%
powyżej 1200 % do 1300%	10%
powyżej 1300 %	0%

5. Odstąpienie od ustalenia opłaty w całości oraz w części dokonuje się na czas określony, nie dłuższy niż 24 miesiące.

§ 5. 1. Odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty opłaty lub należności może nastąpić z urzędu lub na wniosek osoby zobowiązanej, gdy zastosowanie ulgi rokuje zapłatę opłaty lub należności w całości lub w części oraz zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:

1) osoba zobowiązana współpracuje z pracownikiem socjalnym lub z asystentem rodziny na rzecz powrotu dziecka do rodziny;

2) osoba zobowiązana realizuje na rzecz powrotu dziecka do rodziny ustalenia zawartego kontraktu socjalnego, o którym mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej lub planu pracy z rodziną, o którym mowa w ustawie;

3) osoba zobowiązana ponosi odpłatność za pobyt innych członków rodziny w jednostkach pomocy społecznej, innych instytucjach zapewniających całodobową opiekę, leczenie, rehabilitację lub w pieczy zastępczej;

4) u osoby zobowiązanej występuje długotrwała choroba, bezdomność, bezrobocie lub niepełnosprawność.

2. Odroczenie terminu płatności opłaty lub należności może nastąpić na okres nie krótszy niż 1 miesiąc i nie dłuższy niż 12 miesięcy, a rozłożenie na raty jest możliwe na maksymalną ilość 36 rat płatnych miesięcznie.

§ 6. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej uchwały stosuje się przepisy niniejszej uchwały.

§ 7. Traci moc uchwała Nr XIX/265/2012 Rady Miejskiej w Koszalinie z dnia 29 marca 2012 r. w sprawie określenia szczegółowych warunków umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2012 r. poz. 891).

§ 8. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Koszalin.

§ 9. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Artur Wezgraj

UZASADNIENIE

Zmiany, które zaproponowano w projekcie uchwały wynikają z konieczności uwzględnienia dodatkowych przesłanek do uzyskania ulg dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Nowe kryteria umożliwiające zastosowanie ulg w formie:

1. umorzenia należności,
2. odroczenia terminu płatności,
3. rozłożenia na raty,
4. odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej

mogą przyczynić się do poprawy sytuacji finansowej osób zobowiązanych do ponoszenia opłat, a co za tym idzie, szybszym powrotem dziecka do rodziny biologicznej.

Rozwiązania zawarte w uchwale przyczynią się do skracania okresu pobytu dziecka w pieczy zastępczej i wspierania osób i rodzin, które podjęły wysiłek dla odzyskania zdolności pełnego i poprawnego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Obowiązujące koszty utrzymania dziecka, w szczególności w placówkach opiekuńczo-wychowawczych są wysokie sięgają ponad 7 000zł. miesięcznie. Rodzice biologiczni nie są w stanie regulować rosnącego im długu z tytułu decyzji o odpłatności za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej na bieżąco, zdecydowana większość nie uiszcza zobowiązań. Zadłużenie rodziców biologicznych w stosunku do Gminy Miasta Koszalin wynosi nawet do ok. 300 000 zł. na rodzinę. Rosnące należności stają się przyczyną braku realności spłaty przez rodziców biologicznych – to z kolei staje się powodem zagrażającym dalszej egzystencji większości takich rodzin i może być przyczyną ponownego powrotu ich dzieci do systemu pieczy zastępczej. W związku z powyższym podjęcie uchwały pozwoli na uniknięcie wyżej wymienionych sytuacji. Proponowana zmiana uchwały spowoduje także zmniejszenie kosztów związanych z postępowaniami egzekucyjnymi wobec nieściągalności opłat, które są bardzo wysokie w stosunku do kwot wyegzekwowanych należności oraz zmniejszy czasochłonność i uprości prowadzone postępowania administracyjne.

Warto również podkreślić, że zaproponowane zmiany zostały opracowane na podstawie wieloletniego doświadczenia Centrum prowadzącego postępowania w zakresie odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 1. Należności i kwoty odzyskane od rodziców biologicznych w latach 2021-2023

	2021	2022	2023
kwoty należności od rodziców biologicznych (w zł)	2 087 201	1 751 904	1 931 797
kwoty odzyskane od rodziców biologicznych (w zł)	7 256	7 912	25 048
liczba rodziców biologicznych zobowiązanych do zwrotu należności	133	136	140